

Република Србија
АПЕЛАЦИОНИ
СУД У БЕОГРАДУ
Гж 5831/24
24.4.2025. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

АПЕЛАЦИОНИ СУД У БЕОГРАДУ, у већу састављеном од судија Меланије Сантовац, председника већа, Драгане Марчетић и Јасмине Вуковљак Јовановић, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Урош Бајић, адвокат из Београда, Светозара Ћоровића 13, против тужених ББ и ВВ, обоје из ..., чији је заједнички пуномоћник Светлана Папић, адвокат из Београда, Др Александра Костића 15, ради дуга, одлучујући о жалби тужиоца, изјављеној против пресуде Другог основног суда у Београду П 1008/24 од 25.6.2024. године, у седници одржаној 24.4.2025. године, донео је

ПРЕСУДУ

ПОТВРЂУЈЕ СЕ пресуда Другог основног суда у Београду П 1008/24 од 25.6.2024. године, у ставу другом изреке и у том делу **ОДБИЈА**, као неоснована, жалба тужиоца.

ПРЕИНАЧУЈЕ СЕ пресуда Другог основног суда у Београду П 1008/24 од 25.6.2024. године у ставу првом изреке, тако што се обавезују тужени ББ и ВВ да тужиоцу АА солидарно исплате законску затезну камату на износ од 50.062,50 динара почев од 21.2.2020. године до исплате, у року од 15 дана од достављања преписа пресуде.

ПРЕИНАЧУЈЕ СЕ решење о трошковима поступка, садржано у ставу трећем изреке пресуде Другог основног суда у Београду П 1008/24 од 25.6.2024. године, тако што се обавезују тужени ББ и ВВ да тужиоцу АА накнаде трошкове парничног поступка у износу од 100.252,00 динара у року од 15 дана од достављања преписа пресуде.

ОДБИЈАЈУ СЕ као неосновани захтеви парничних странака за накнаду трошкова другостепеног поступка.

Образложење

Пресудом Другог основног суда у Београду П 1008/24 од 25.6.2024. године, ставом првим изреке, одбијен је, као неоснован, тужбени захтев тужиоца у делу да се обавезу тужени да тужиоцу на износ од 50.062,50 динара, досуђен пресудом Другог основног суда у Београду П 7407/21 од 9.6.2022. године, солидарно исплате законску затезну камату, почев од 21.2.2020. године, до исплате.

Ставом другим изреке, одбијен је као неоснован тужбени захтев тужиоца у делу да се обавезу тужени да тужиоцу солидарно исплате износ од 1.226.812,50 динара са законском затезном каматом почев од 21.2.2020. године до исплате.

Ставом трећим изреке, обавезан је тужилац да туженима накнади трошкове парничног поступка у износу од 229.500,00 динара.

Против наведене пресуде жалбу је благовремено изјавио тужилац из свих законом прописаних разлога. Тужени су одговорили на жалбу.

Испитујући првостепену пресуду у границама овлашћења прописаним одредбом члана 386 Закона о парничном поступку ("Сл. гласник РС", бр. 72/11 са изменама и допунама), Апелациони суд је оценио да је жалба тужиоца делимично основана.

У првостепеном поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка прописане чланом 374. став 2. тачка 1,2,3,5,7. и 9. ЗПП, на које другостепени суд пази по службеној дужности, а није учињена ни битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 12. ЗПП, на коју се указује жалбом тужиоца јер је изрека пресуде разумљива, а дати разлози о битним чињеницама јасни и потпуни.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилац је, као адвокат, заступао тужене у предмету Првог основног суда у Београду П 1226/12 и закључили су уговор о заступању од 23.06.2015. године, којим је уговорено да ће награда и накнада трошкова за рад пуномоћника бити утврђена у висини од 15% од оствареног потраживања, након чега су 15.10.2015. године закључили анекс наведеног уговора, којим је измењен основни уговор, тако што је уговорено да уколико се у судском поступку утврди ништавост, односно поништај уговора о купопродаји непокретности (стана у улици ...у ...) награда и накнада трошкова за рад пуномоћнику биће утврђена у висини од 15/100 идеалних делова означеног стана, који је био предмет спорног уговора о купопродаји непокретности.

Тужилац је у предмету Првог основног суда у Београду П 1226/12 заступао тужене у периоду од 02.10.2015. године до 22.11.2016. године, приступио је на једно одржано рочиште 26.1.2016. године и три неодржана рочишта (2.10.2015. године, 19.5.2016. године и 10.10.2016. године) и саставио један образложени поднесак, након чега му је од стране тужених отказано пуномоћје 22.11.2016. године.

Према вредности спора у означеном предмету (1.000.000,00 динара) у складу са Тарифом о наградама и накнадама трошкова за рад адвоката ("Сл. гласник РС", бр. 121/12), која је важила у време закључења спорног уговора и анекса, раскида истих и

обрачуна трошкова од стране тужиоца, трошкови састава образложеног поднеска износили су 11.250,00 динара, заступање на одржаним рочиштима 12.750,00 динара и приступ на неодржана рочишта 7.125,00 динара, тако да су укупни трошкови тужиоца, увећано за заступање две странке износили 68.062,50 динара.

Тужени су 23.6.2015. године исплатили тужиоцу аванс у износу од 150 евра, а што је представљало динарску противредност према средњем курсу НБС на означени дан 18.000,00 динара, тако да је преостао дуг тужених у износу од 50.062,50 динара, а који износ је и правноснажно досуђен ставом трећим изреке пресуде Другог основног суда у Београду П 7407/21 од 9.6.2022. године.

Пре подношења предлога за извршење од стране тужиоца, ради наплате потраживања према тужиоцима, а по основу наведеног заступања у означеном предмету тужени су више пута тражили од тужиоца да обрачуна трошкове заступања, што тужилац није учинио до 5.2.2020. године, након чега је 21.2.2020. године поднео и предлог за извршење у овом поступку.

Полазећи од наведеног, првостепени суд је оценио да тужиоцу ван досуђеног износа од 50.062,50 динара, а који трошкови су обрачунати за предузете парничне радње према вредности спора у означеном предмету, у складу са означеном Тарифом о наградама и накнадама трошкова за рад адвоката, не припада још и износ од 1.226.812,50 динара са затезном каматом јер се, у конкретном случају, не може применити уговорена награда за рад адвоката, с обзиром да је означеним уговором предвиђено да ће награда и накнада трошкова за рад пуномоћника бити утврђена у висини од 15% од оствареног потраживања, након чега је 15.10.2015. године закључен анекс уговора, којим је измењен основни уговор, тако што је уговорено да ће награда и накнада трошкова за рад пуномоћнику бити утврђена у висини од 15/100 идеалних делова стана у улици ...у ..., а који стан је био предмет наведене парнице, што је противно одредби члана 7. Тарифе о наградама и накнадама трошкова за рад адвоката, која је важила у време закључења уговора и анекса, члана 461. ЗОО и члана 4. тада важећег Закона о промету непокретности, па су означени уговор са анексом ништави. Такође, првостепени суд је оценио да се обрачун трошкова тужиоца не може извршити ни према петоструком износу накнаде, како је то означено на пуномоћју за заступање у означеном предмету, а које пуномоћје је дато бланко и то после закључења уговора о заступању, а пре закључења анекса, што све указује да воља уговорних страна није била да уговоре награду за заступање на начин наведен у пуномоћју. Због наведеног, првостепени суд је оценио да, у конкретном случају, за означене предузете парничне радње обрачун се врши према означеној Тарифи о наградама и накнадама трошкова за рад адвоката, према вредности спора у тој парници, уз урачунавање наведеног аванса, тако да, тужиоцу не припада за означене парничне радње износ већи од правноснажно досуђеног износа - 50.062,50 динара.

Такође, првостепени суд је оценио да су једностраним раскидом уговора о пружању адвокатских услуга од стране тужених, тужени отказали пуномоћје тужиоцу, због чега су на основу члана 99. став 2. ЗПП били дужни да о отказу пуномоћја одмах обавесте суд пред којим се води поступак, што су и учинили и у конкретном случају и да уговор није ништав, исти је раскинут и тужени, који су раскинули уговор, дужни су да испуне новчану обавезу (плаћање накнаде и награде за обављене адвокатске услуге

до раскида уговора са анексом и опозива пуномоћја) у складу са одредбом члана 23. Закона о адвокатури и члана 262. ЗОО у вези са чланом 17. истог закона.

Такође, с обзиром да су тужени приликом отказа пуномоћја тражили од тужиоца да им испостави обрачун трошкова, које је имао у вези са заступањем у наведеном предмету, те су упућивали тужиоцу поднеске у вези наведеног, то тужилац није имао основа да одбије испуњење новчане обавезе од стране тужених у износу од 50.064,00 динара и тиме је тужилац пао у поверилачку доцњу, у смислу одредбе члана 325. ЗОО, па стога, с обзиром да према одредби члана 326. став 2. ЗОО од дана поверилачке доцње престаје тећи камата, првостепени суд је оценио да тужиоцу не припада камата на досуђени износ главног дуга у износу од 50.062,50 динара, због чега је одбио, као неоснован, тужбени захтев тужиоца у делу да се обавезу тужени да тужиоцу на износ од 50.062,50 динара, досуђен пресудом Другог основног суда у Београду П 7407/21 од 9.6.2022. године, солидарно исплате законску затезну камату почев од 21.2.2020. године до исплате.

Супротно жалбеним наводима тужиоца, правилно је првостепени суд оценио да тужиоцу не припада, поред правноснажно досуђеног износа од 50.062,50 динара, још и износ од 1.226.812,50 динара са законском затезном каматом почев од 21.2.2020. године до исплате.

Наиме, имајући у виду утврђено чињенично стање, као и одребе члана 7. наведене Тарифе о наградама и накнадама трошкова за рад адвоката, члана 461. ЗОО, члана 4. Закона о промету непокретности, у конкретном случају, за парничне радње, које је тужилац обавио у име и за рачун тужених у наведеној парници, обрачун трошкова се врши у складу са Тарифом о наградама и накнадама трошкова за рад адвоката ("Сл. гласник РС", бр. 121/12), према вредности спора у тој парници (1.000.000,00 динара), а не према означеном уговору са анексом, нити према петоструком износу накнаде, као што је наведено у пуномоћју, с обзиром да је исто супротно одребама члана 7. наведене Тарифе о наградама и накнадама трошкова за рад адвоката, члана 461. ЗОО и члана 4. Закона о промету непокретности, како то правилно закључује и првостепени суд. Уколико би се и прихватило да су означени уговор са анексом донети у складу са наведеним прописима, у конкретном случају дошло је до опозива пуномоћја од стране тужених, тужилац је престао да заступа тужене, уговор са анексом се сматра раскинутим и тужени су у обавези да плате тужиоцу накнаду и награду за обављене адвокатске услуге до раскида уговора са анексом и опозива пуномоћја, примењујући наведену Тарифу о наградама и накнадама трошкова за рад адвоката према вредности предмета спора, конкретно 50.062,50 динара, што је правноснажно досуђено.

Међутим, приликом доношења одлуке о затезној камати на правноснажно досуђени износ од 50.062,50 динара, првостепени суд је на правилно утврђено чињенично стање погрешно применио материјално право, због чега је побијана пресуда у том делу преиначена.

Одредбом члана 277. став 1. ЗОО предвиђено је да дужник који задоцни са испуњењем новчане обавезе дугује, поред главнице и затезну камату по стопи утврђеној савезним законом, док је чланом 324. истог закона предвиђено да дужник

долази у доцњу кад не испуни обавезу у року одређеном за испуњење (став 1), а ако рок за испуњење није одређен, дужник долази у доцњу кад га поверилац позове да испуни обавезу, усмено или писмено, вансудском опоменом или започињањем неког поступка чија је сврха да се постигне испуњење обавезе (став 2) .

Чланом 325. став 1. истог закона прописано је да поверилац долази у доцњу ако без основаног разлога одбије да прими испуњење или га својим понашањем спречи, док је чланом 326. став 1. и 2. истог закона предвиђено да доласком повериоца у доцњу престаје доцња дужника и на повериоца прелази ризик случајне пропасти или оштећења ствари, а од дана повериоачеве доцње престаје тећи камата.

Имајући у виду утврђено чињенично стање и цитиране законске одредбе, тужиоцу припада право на законску затезну камату на досуђену главницу од подношења предлога за извршење 21.2.2020. године, до исплате, с обзиром да је тужилац коначно определио свој захтев за исплату дугованог по основу заступања испостављањем предметног рачуна и подношењем предлога за извршење, а тужени након подношења предлога за извршење нису признали тужбени захтев у износу од 50.062,50 динара, нити су исплатили тужиоцу наведени износ, па су, у смислу члана 324. ЗОО пали у дужничку доцњу подношењем предлога за извршење од стране тужиоца, због чега тужиоцу припада затезна камата на досуђени износ трошкова поступка, почев од дана подношења предлога за извршење до исплате, с тим што пропусти тужиоца да обрачуна трошкове пре подношења предлога за извршење не утичу на право на камату на досуђени износ за тражени период (од подношења предлога за извршење до исплате). Наиме, према утврђеном чињеничном стању, тужени су након раскида предметног уговора са анексом тражили да тужилац испостави трошковник и међу парничним странкама су биле спорне одредбе предметног уговора са анексом и била је спорна висина трошкова, те је тужилац обрачунао трошкове и упутио опомену пред утужење, по којој тужени нису поступили, нити су исплатили део дуга за који су сматрали да су у обавези према тужиоцу, те је у тој ситуацији тужилац поднео предлог за извршење, а тужени након подношења прелога за извршење нису признали тужбени захтев у износу од 50.062,50 динара, нити су исплатили тужиоцу наведени износ, нити је тужилац одбио исплату наведеног износа.

Остали наводи жалби су били предмет оцене, али како нису од значаја за доношење другачије одлуке, нису посебно образлагани.

Одлука о трошковима парничног поступка садржана у ставу трећем изреке није донета правилном применом одредаба члана 153, 154. и 163. Закона о парничном поступку, па је решење о трошковима поступка преиначено на основу одредбе члана 401 тачка 3 ЗПП и тужиоцу, сразмерно успеху у спору, припадају трошкови поступка, и то трошкови извршења у износу од 24.350,00 динара, заступања на четири одржана рочишта у износу од по 18.000,00 динара, на име таксе на пресуду у износу од 3.902,00 динара, а све према важећој Адвокатској тарифи и Таксеној тарифи Закона о судским таксама.

Применом члана 390, 394. тачка 4. и члана 401. тачка 3. ЗПП одлучено је као у

ставу првом, другом и трећем изреке.

Имајући у виду делимичан успех тужиоца у жалбеном поступку у односу на затезну камату као споредно потраживање, те имајући у виду да трошкови другостепеног поступка тужених-састав одговора на жалбу, нису били нужни, донета је одлука као у ставу четвртом изреке, применом члана 153. 154 и 165 ЗПП.

**Председник већа-судија
Меланија Сантовац,ср.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Јасмина Ђокић